

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

21. september 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Undervisningsministeriets grundnotat vedrørende Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets afgørelse om oprettelse af programmet "Aktive Unge" for perioden 2007 - 2013, KOM (2004) 471 endelig.

Audens Tops

Uddannelsesstyrelsen

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf 3392 5300
Fax 3392 5302
www.uvm.dk

Grundnotat til Folketingets Europaudvalg vedrørende Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets afgørelse om oprettelse af programmet "Aktive Unge" for perioden 2007 – 2013 (KOM(2004) 471 endelig)

17. september 2004
J.nr. 2004-2282-39

A. Baggrund og indhold

Kommissionen har på sit møde den 14. juli 2004 bl.a. vedtaget ovennævnte nye programforslag på ungdomsområdet for perioden 2007 - 2013. Forslaget afløser det eksisterende ungdomsprogram, der udløber med udgangen af 2006.

Kommissionen foreslår, at programmet baseres på artikel 149 traktaten, som i stk. 2 fastlægger, at målet med fællesskabs aktioner er "at tilskynde til udvikling af udvekslingen af unge og ungdomsledere". Afgørelser baseret på artikel 149 skal træffes med hjemmel i artikel 251 om fælles beslutningstagen med Parlamentet

I forslaget beskriver Kommissionen sit forslag til den nye generation af programmet vedrørende ungdom. Forslaget følger op på Kommissionens forslag vedrørende budgetmæssige ressourcer og politiske prioriteringer i perioden 2007 – 2013.

Som baggrund for sit forslag refererer Kommissionen endvidere til sine konsultationer med nationale myndigheder, eksperter og brugere af programmet, samt sin foreløbige evaluering af det igangværende program (COM(2004) 158 endelig), som demonstrerer programmets popularitet og effekt.

Behovet for en ny generation af programmet skal også ses i sammenhæng med EU Kommissionens hvidbog "Et nyt afsæt for europæisk Ungdom" fra 2001, som primært er en politisk strategi for fremme af unges aktive deltagelse i hele Europa. Som opfølgning herpå er der med

anvendelse af den åbne koordinationsmetode vedtaget en række prioriterede samarbejdsområder: deltagelse, information af unge, frivilligt arbejde og bedre viden om unge. Forslaget afspejler disse prioriterede områder for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet.

Det skal bemærkes, at der med forslaget i realiteten er tale om en sammenlægning af to hidtidige instrumenter, dels det hidtidige handlingsprogram for unge, dels handlingsprogrammet til fremme af organisationer der er aktive på europæisk plan på ungdomsområdet.

Overordnede målsætningerne for det nye program

- Fremme unges aktive medborgerskab og i særlig grad deres europæiske medborgerskab
- Udvikle unges solidaritet
- Fremme gensidig forståelse mellem folk via unge
- Bidrage til udviklingen af kvaliteten af støttesystemer for ungdomsaktiviteter og mulighederne for de frivillige organisationer på ungdomsområdet
- Fremme europæisk samarbejde på det ungdomspolitiske område.

Det nye ungdomsprogramms aktioner:

- *Aktion 1 - Ungdom for Europa* – udveksling af unge og deres projekter i forbindelse med demokratisk deltagelse (grupper, korte perioder)
- *Aktion 2 - Europæiske frivillige udveksling* - udveksling af unge til frivilligt arbejde (individuelle eller grupper i kortere eller længere perioder)
- *Aktion 3 - Unge af verden* – udvekslinger og projekter som omhandler og evt. inddrager 3. lande (3. lande begrebet udvidet).
- *Aktion 4 - Ungdomsarbejdere og ungdomsvejledning/støtte* – udveksling og projekter, samt støtte til det Europæiske Ungdomsforum (aktionen er til dels ny).
- *Aktion 5 - Støtte til politisk samarbejde* – til fremme af samarbejde om ungdomspolitik (aktionen er ny).

Programrets målgruppe:

Unge, grupper af unge, ungdomsledere, ungdomsorganisationer og andre parter som arbejder indenfor ungdomsområdet. Primær målgruppe er unge i aldersgruppen 13-30 år. Det er en udvidelse i aldersgruppen, idet det gældende program primært er for unge i aldersgruppen 15-25 år.

Budget:

Der foreslås et budget på EUR 915 mio. svarende til ca. 6,8 mia. danske kroner til gennemførelse af programmet.

B. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da formålene med den foreslåede foranstaltning i forbindelse med det europæiske samarbejdes bidrag til uddannelse af høj kvalitet ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne på grund af behovet for multilaterale partnerskaber, tværnational mobilitet samt udvekslinger af oplysninger mellem medlemslandene. For så vidt angår proportionalitetsprincippet anfører Kommissionen, at afgørelsen ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

Efter dansk opfattelse er forslaget i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

C. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vil ikke umiddelbart have lovgivningsmæssige konsekvenser.

I forbindelse med implementeringen af forslaget vil der skulle afholdes udgifter til national administration m.v. Størrelsen heraf vil afhænge af såvel programmets samlede finansielle størrelse samt af graden af decentralisering. Disse udgifter vil blive afholdt inden for de kommende rammer.

D Høring

Forslaget har været til høring i EU-specialudvalget.

Undervisningsministeriet har modtaget høringssvar fra:

- Danmarks Farmaceutiske Universitet
- Dansk Ungdoms Fællesråd
- Landsorganisationen i Danmark

Danmarks Farmaceutiske Universitet

DFU ser meget positivt på alle initiativer, der har til hensigt at fremme den gensidige forståelse mellem folk og kulturer og herigennem at fremme unges medborgerskab, herunder medborgerskab af EU.

DFU mener, at forslaget om oprettelse af programmet "Ung i aktion" synes at skabe et godt værktøj til fremmelsen af den gensidige forståelse blandt de unge i EU og til at skabe en aktiv og initiativrig ungdom i Europa.

Dansk Ungdoms Fællesråd

DUF er positive overfor, at Ungdomsprogrammet bevarer sin status som et program rettet mod unge indenfor uformel læring, og ikke bliver lagt sammen med programmerne vedrørende det formelle uddannelsessystem.

DUF er tilfredse med, at de tidligere rigide aldersgrænser er blevet ændret, og at enkelte dele af programmet nu henvender sig til unge mellem 13 og 30 år. 'European Youth Forum' og de europæiske ungdomsråd har

ifølge DUF længe arbejdet på at udvide aldersgrænsen så flere kan tage del i programmet.

DUF finder det glædeligt, at budgettet for den næste programperiode er blevet hævet. Men ifølge DUF er det også vigtigt at være opmærksom på, at flere unge kan deltage nu hvor aldersgrænsen er udvidet og samtidig er ti nye lande kommet til på samme vilkår som de 'gamle' EU-medlemslande. DUF gør opmærksom på, at der vil komme flere ansøgninger, hvis man hæver aldersgrænsen. Dermed bliver konkurrencen hårdere og der må gives flere afslag. DUF opfordrer derfor til at der afses flere midler end de 915 millioner EURO, som der indtil videre er afsat til Ungdomsprogrammet.

DUF er enig i de overordnede retningslinjer og målsætninger for programmet; at udvikle europæisk medborgerskab, unges deltagelse, solidaritet, fælles forståelse, civilsamfundet og europæisk samarbejde. Desuden støtter DUF hensigterne om at nå flere dårligt stillede unge.

Dårligt stillede unge

Ifølge DUF bør ungdomsprogrammet være for alle unge og det bør sikres, at også de dårligt stillede og resourcesvage unge kan nyde gavn af programmet. Derfor mener DUF, at der må arbejdes for, at unge med "less opportunities" kan komme med på EVS programmet og andre af Ungdomsprogrammets aktioner. Som det er nu, er det ifølge DUF ofte de ressourcestærke unge der kommer af sted på EVS, fordi de er lette at sende ud for organisationerne, er lettere at modtage, samt har gode kvalifikationer som de enkelte projekter kan bruge.

Spørgsmålet er ifølge DUF, hvordan det rent praktisk kan lade sig gøre, at de mindre ressourcestærke unge får muligheden for at tage på EVS. Efterspørgslen efter kvalificerede EVS'ere er stor i projekterne, og hvis der er en håndfuld volontører at vælge imellem, så er det mest sandsynligt, at organisationerne vælger én, der har så mange kvalifikationer som muligt og giver så få problemer som muligt.

Det er en central målsætning for programmet, at give unge, som normalt ikke har de store muligheder i livet, en mulighed for at rejse ud og opleve andre miljøer og mennesker. Man skal ifølge DUF være opmærksom på, at der skal være nogle konkrete retningslinjer af arbejde efter for organisationerne. Gruppen af resourcesvage unge har problemer af meget forskellig karakter (uddannelsesmæssig, social, fysisk, psykologisk, økonomisk, kulturel eller geografisk). Under EVS synes det ifølge DUF alt andet lige mere realistisk at arbejde med nogle af disse grupper frem for andre, fx synes det meget udfordrende at arbejde med unge med psykiske problemer, fordi EVS indebærer at den unge kan stå på egne ben i en fremmed kultur.

Enklere procedure og fleksibilitet

Det er ifølge DUF et godt tiltag at simplificere ansøgningsprocesserne, og sikre en større grad af fleksibilitet. Ifølge DUF er brugerne af programmet overordnet meget positive, men de har rettet den samme kritik;

at det tager meget lang tid at få svar på sine ansøgninger, der er meget administration forbundet med programmet og pengene udbetales ofte meget sent.

DUF mener at det for mindre organisationer kan være vanskeligt at bruge ressourcer på de krævende ansøgningsskemaer og indhente en stor del oplysninger før det endnu er klart hvorvidt projektet vil få støtte. Derfor bør det ifølge DUF være muligt at ansøge om ekstra arbejdstimer til at løse denne opgave.

Ifølge DUF får mange gode projekter får afslag fordi enkelte mindre tiltag ikke falder helt ind under programmets kriterier. Her er det ifølge DUF vigtigt at være mere fleksible og sikre, at projektets idé altid er det bærende element og at der er rum til enkelte variationer. Endelig mener DUF at vejledningen skal være enkel og korrekt, og at de forskellige National Agencies bør sikre, at de vejleder to samarbejdspartnere i forskellige lande ens.

Ifølge DUF er det et problem ved ungdomsprogrammet, at der altid opfordres til nyskabende aktiviteter. Dette er en udmærket målsætning, men betyder ofte at projekter, der har fungeret godt i mange år, må lukkes ned fordi de ikke er nyskabende nok. Kontinuitet, erfaringer og tidligere gode resultater burde ifølge DUF veje tungt når ansøgningerne bliver vurderet.

Tredje lande

DUF har længe været skeptisk overfor ideen om at åbne programmet op for mange lande. Dette skyldes, at DUF frygter at indsatsen bliver udvandet hvis man forsøger at nå en stor gruppe lande, frem for at fokusere indsatsen på de nye naboer til EU. Derfor er DUF positive i forhold til at udvide programmet til lande så som Hviderusland, Moldova, Ukraine og Rusland, samt enkelte lande i Mellemøsten. Derudover er det ifølge DUF vigtigt, at rejseudgifterne for de unge fra tredjelandsene er dækket 100 % og ikke kræver egenfinansiering, hvilket ofte er nærmest umuligt at skaffe i disse lande.

Da demokrati og unges deltagelse er et af programmets overordnede mål, er det ifølge DUF en god signalværdi at åbne op for ovennævnte lande. DUF mener det vil kræve en øget fleksibilitet, da mange af disse lande kan være vanskeligere og mere tidskrævende at samarbejde med.

Synlighed

Et af de store problemer ved Ungdomsprogrammet er ifølge DUF dets ringe synlighed. DUF mener at mange unge ikke kender til programmet og at mange ansøgere er gengangere. Derfor det ifølge DUF nødvendigt, at der bruges flere ressourcer på at informere om programmet og komme ud til de unge via vejledningsordninger og foreningslevet.

DUF peger på at CIRIUS, der administrer programmet i Danmark, afholder kurser og seminarer, men at informationsindsatsen er langt fra optimal. Derfor er det ifølge DUF det nødvendigt at tilføre programmet flere ressourcer.

Nye tiltag

DUF hilser de nye tiltag på ungdomsområdet velkommen og er især positivt indstillet overfor aktion 5 – 'Support for policy cooperation'. DUF finder det positivt, at der nu afsættes midler til en af hvidbogens prioriteringer; større viden om unge, og at der samtidig er flere midler til dialog med beslutningstagerne og andre ungdomsråd og ungdomsorganisationer.

Mobilitet

Det er ifølge DUF et gentagende problem indenfor internationalt ungdomsarbejde, at det kan være meget vanskeligt at få det fornødne visum. DUF påpeger, at Danmark igennem de senere år har indført restriktioner i forhold til indvandring, hvilket ofte gør det både tidskrævende og vanskeligt at få visum til deltagere til danske arrangementer, som kommer fra et ikke EU-medlemsland. Derfor foreslår DUF et særligt 'ungdomsarbejde-visum', hvor unge der deltager i anerkendte programmer – hvad enten det er EU, FN eller Danida – kan få et bevis for at de deltager i ungdomssamarbejde og derfor kan sikres adgang til landet i en afgrænset periode.

Landsorganisationen i Danmark

LO kan ligeledes tilslutte sig udformningen af programmet "Youth in Action".

E. Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentet har ikke udtalt om forslaget.

H. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.